

Cirkulære om

Tjenestefrihed af familiemæssige årsager

2008

Cirkulære af 10. juni 2008

PKAT nr.

J.nr. 08-528-19

Perst. nr. 015-08

Indholdsfortegnelse

Cirkulære

Generelle bemærkninger	3
Ikrafttræden mv.	5

Aftale

§ 1. Dækningsområde	7
§ 2. Pasning af alvorligt syge børn under 18 år	7
§ 3. Pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem	8
§ 4. Hospitalsindlæggelse sammen med børn under 14 år	8
§ 5. Force majeure	9
§ 6. § 42 i lov om social service	9
§ 7. Dokumentation	10
§ 8. Ikrafttræden mv.	10

Cirkulære om tjenestefrihed af familiemæssige årsager

(Til samtlige ministerier mv.)

Generelle bemærkninger

1. Barns 1. og 2. sygedag

Finansministeriet og centralorganisationerne har som led i overenskomstresultatet i 2008 aftalt, at muligheden for hel eller delvis tjenestefrihed med løn i forbindelse med barns sygdom med virkning fra 1. oktober 2008 udvides til også at gælde barnets 2. sygedag.

Reglerne om frihed på barns 1. og 2. sygedag for overenskomstansatte fremgår af fællesoverenskomsterne og AC-overenskomsten.

For tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte gælder tilsvarende, at ansættelsesmyndigheden kan give hel eller delvis tjenestefrihed til pasning af et sygt barn på barnets 1. og 2. sygedag, når

- a) hensynet til barnets forhold gør dette nødvendigt,
- b) forholdene på tjenestestedet tillader det,
- c) barnet er under 18 år, og
- d) barnet er hjemmeværende.

Den 2. sygedag er den kalenderdag, der ligger i umiddelbar forlængelse af 1. sygedag, uanset om det er en arbejdsdag eller en fridag.

Den 1. og 2. sygedag kan holdes uafhængigt af hinanden, dvs. at en ansat kan holde fri på barnets 2. sygedag, selv om den pågældende ikke har holdt fri på barnets 1. sygedag.

Forældre kan derfor også dele de to dage imellem sig, sådan at den ene af forældrene holder fri den 1. dag, og den anden holder fri den 2. dag.

Muligheden for frihed med løn på barnets 2. sygedag gælder i de tilfælde, hvor barnets 2. sygedag er den 1. oktober 2008 eller senere.

Den ansatte får under tjenestefriheden en løn, der svarer til den løn, den pågældende ville have fået under sygdom. I grundlaget for beregning af løn indgår dog ikke eventuelle fast påregnelige særlige tillæg.

Ved misbrug kan ansættelsesmyndigheden inddrage adgangen til tjenestefrihed for den enkelte ansatte.

2. Indbetaling af pensionsbidrag

Under tjenestefrihed efter §§ 2, 3, 4 og 6 samt under tjenestefrihed på barns 1. og 2. sygedag, jf. pkt. 1, optjener den ansatte pensionsret i hidtidigt omfang.

For optjening i ulønnede tjenestefrihedsperioder gælder følgende:

For tjenestemænd og andre ansatte med en tjenestemandslignende pensionsordning skal der indbetales sædvanligt pensionsbidrag af den ansattes hidtidige pensionsgivende løn til finanslovens § 36 (Økonomistyrelsens konto reg.nr. 8109 konto nr. 102542-9 i Jyske Bank). Ansættelsesmyndigheden anmodes om ved brev at underrette Økonomistyrrelsen om den ansattes cpr.nummer og tjenestefrihedens art og varighed.

Den pensionsalderansvarlige myndighed, henholdsvis en statsgaranteret pensionskasse eller en statslig pensionsordning, ajourfører pensionsalderoptjeningen i PENSAB, når pensionsbidraget er indbetalt til finanslovens § 36.

For overenskomstansatte og andre ansatte med en bidragsdefineret pensionsordning, herunder tjenestemænd for så vidt angår supplerende pensionsordninger, indbetaler ansættelsesmyndigheden det sædvanlige overenskomst- eller aftalebaserede pensionsbidrag i tjenestefrihedsperioden. Pensionsbidraget beregnes af den pensionsgivende løn, som den pågældende ville have fået, hvis vedkommende havde været i tjeneste.

3. Force majeure

Bestemmelsen i § 5 samt bemærkningerne hertil finder tilsvarende anvendelse for ansatte, der ikke er omfattet af aftalen eller anden aftale om implementering af forældreorlovsdirektivet.

Hermed er Rådets direktiv 96/34/EF af 3. juni 1996 om den rammeaftale vedrørende forældreorlov, der er indgået mellem UNICE, CEEP og EFS (EFT nr. L 145, side 4) implementeret for ansatte, der ikke er omfattet af aftalen eller anden aftale om implementering af forældreorlovsdirektivet.

4. Redaktionelle ændringer

For at lette overblikket er cirkulærebemærkninger, der relaterer sig til en enkelt bestemmelse, nu opført som bemærkning til denne bestemmelse. Andre bemærkninger er opført under ”Generelle bemærkninger”. Denne redaktionelle ændring medfører ikke nogen ændringer i bestemmelsernes, henholdsvis bemærkningernes retlige status.

Der er ikke sket ændringer i aftalen om tjenestefrihed af familiemæssige årsager. Aftalen af 12. juni 2007 er således fortsat gældende.

Ikrafttræden mv.

Cirkulæret har virkning fra 1. oktober 2008.

Samtidig ophæves cirkulære nr. 9447 af 14. juni 2007 om tjenestefrihed af familiemæssige årsager (Perst.nr. 056-07).

Finansministeriet, Personalestyrelsen

Den 10. juni 2008

P.M.V.

E.B.

Lisa Engmann

Aftale om tjenestefrihed af familiemæssige årsager

§ 1. Dækningsområde

Denne aftale gælder for tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte samt for ansatte omfattet af overenskomster indgået på den ene side af eller efter bemyndigelse fra Finansministeriet og på den anden side af de underskrivende centralorganisationer eller organisationer, der er tilsluttet disse.

§ 2. Pasning af alvorligt syge børn under 18 år

En ansat, der efter § 26 i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel har ret til dagpenge i forbindelse med pasning af alvorligt syge børn under 18 år, har i samme periode ret til hel eller delvis tjenestefrihed med løn.

Cirkulærebemærkninger til § 2, stk. 1:

Efter § 26 i lov nr. 566 af 9. juni 2006 om ret til orlov og dagpenge ved barsel har forældre med alvorligt syge børn under 18 år ret til dagpenge fra kommunen, hvis de i forbindelse med barnets sygdom helt eller delvis opgiver deres arbejde.

Ved løn forstås den ansattes sædvanlige løn, eksklusiv eventuelle fast påregnelige særlige tillæg.

Ansættelsesmyndigheden er berettiget til refusion af dagpenge, når den ansatte modtager løn under tjenestefriheden. Ansøgning om refusion rettes til den ansattes bopælskommune.

Stk. 2. Ansættelsesmyndigheden kan dog begrænse retten til tjenestefrihed med løn til 1 måned pr. barn pr. kalenderår. Ansættelsesmyndigheden kan herudover bevilge yderligere tjenestefrihed uden løn i dagpengeperioden.

Stk. 3. Perioder med hel eller delvis tjenestefrihed med eller uden løn medregnes fuldt ud i lønancienniteten, og der indbetales sædvanligt pensionsbidrag til overenskomst- eller aftalebaserede bidragsdefinerede pensionsordninger.

Cirkulærebemærkninger til § 2, stk. 3:

For tjenestemænd medregnes perioder med hel eller delvis tjenestefrihed med eller uden løn fuldt ud i pensionsalderen.

§ 3. Pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem

En ansat, der efter § 119 i lov om social service får bevilget plejevederlag i forbindelse med pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, har i samme periode ret til hel eller delvis tjenestefrihed med løn.

Cirkulærebemærkninger til § 3, stk. 1:

Efter § 119 i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 26. september 2007, er personer, som passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, efter ansøgning berettiget til at få plejevederlag.

Stk. 2. Ansættelsesmyndigheden betaler den ansatte forskellen mellem plejevederlaget og sædvanlig løn i tjenestefrihedsperioden.

Cirkulærebemærkninger til § 3, stk. 2:

Ved løn forstås den ansattes sædvanlige løn, eksklusiv eventuelle fast påregnelige særlige tillæg.

Stk. 3. Perioder med hel eller delvis tjenestefrihed medregnes fuldt ud i lønansiendigheden, og der indbetales sædvanligt pensionsbidrag til overenskomst- eller aftalebaserede bidragsdefinerede pensionsordninger.

Cirkulærebemærkninger til § 3, stk. 3:

For tjenestemænd medregnes perioder med hel eller delvis tjenestefrihed fuldt ud i pensionsalderen.

§ 4. Hospitalsindlæggelse sammen med børn under 14 år

En ansat har ret til tjenestefrihed med løn i op til 5 dage pr. barn inden for 12 på hinanden følgende måneder i forbindelse med den ansattes hospitalsindlæggelse sammen med egne børn under 14 år. Tilsvarende gælder, hvis barnet under indlæggelsen opholder sig i hjemmet.

Cirkulærebemærkninger til § 4, stk. 1:

Retten gælder for barnets forældre, dvs. biologiske forældre, adoptanter eller andre indehavere af forældremyndigheden.

De 5 dage kan holdes enkeltvis eller samlet. Der er ikke noget til hinder for, at ansættelsesmyndigheden og den ansatte aftaler, at dagene bruges som f.eks. 10 halve dage.

Ved løn forstås den ansattes sædvanlige løn, eksklusiv eventuelle fast påregnelige særlige tillæg.

De særlige regler om udskydelse eller forlængelse af orlov i forbindelse med hospitalsindlæggelse af nyfødte mv. fremgår af barselsaftalen.

Stk. 2. Hvis begge forældre er omfattet af aftalen, kan den samlede tjenestefrihedsperiode med løn højst udgøre 5 dage for forældrene tilsammen.

§ 5. Force majeure

En ansat har ret til tjenestefrihed uden løn som følge af force majeure, når tvingende familiemæssige årsager gør sig gældende i tilfælde af sygdom eller ulykke, der gør den ansattes umiddelbare tilstedeværelse påtrængende nødvendig.

Cirkulærebemærkninger til § 5:

Perioder med tjenestefrihed uden løn medregnes ikke i lønancienniteten, og der optjenes ikke pensionsret.

Bestemmelsen berører ikke anvendelsen af regler om fravær med løn, f.eks. reglerne om barns 1. og 2. sygedag og omsorgsdage.

§ 5 implementerer Rådets direktiv 96/34/EF af 3. juni 1996 om den rammeforordning vedrørende forældreorlov, der er indgået mellem UNICE, CEEP og EFS (EFT nr. L 145, side 4).

§ 6. § 42 i lov om social service

Under tjenestefrihed til formål omfattet af § 42 i lov om social service indbetaler ansættelsesmyndigheden sædvanligt pensionsbidrag for ansatte, der er omfattet af overenskomst- eller aftalebaserede bidragsdefinerede pensionsordninger.

Cirkulærebemærkninger til § 6:

Efter § 42 i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 26. september 2007, yder bopælskommunen dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

En ansat har ikke retskrav på tjenestefrihed til dette formål. Det er således ansættelsesmyndighedens afgørelse, om der skal gives tjenestefrihed. Der ydes ikke løn under tjenestefriheden.

Perioder, hvor en ansat har hel eller delvis tjenestefrihed til formål omfattet af servicelovens § 42, medregnes fuldt ud i lønancienniteten.

For tjenestemænd medregnes perioderne fuldt ud i pensionsalderen.

I den tabte arbejdsfortjeneste, som dækkes af kommunen, indregnes bidrag til en pensionsordning. Bidraget udgør 6 pct. af bruttoydelsen pr. 1. januar 2003 og 10 pct. af bruttoydelsen pr. 1. januar 2004, dog højst et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag.

For tjenestemænd og andre ansatte med en tjenestemandslignende pensionsordning anses det pensionsbidrag på 15 pct. af den pensionsgivende løn, der normalt indbetales til finanslovens § 36, som arbejdsgiverbidrag i denne sammenhæng og danner derfor overgrænse for det kommunale pensionsbidrag, jf. bekendtgørelse nr. 1198 af 15. oktober 2007 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom.

I bidragsdefinerede pensionsordninger fremgår arbejdsgiverbidraget af den enkelte overenskomst eller aftale. Af det samlede pensionsbidrag anses normalt 2/3 som arbejdsgiverbidrag.

Tjenestemænd i "den lukkede gruppe" i folkeskolen er ikke omfattet af bestemmelserne, idet de følger aftalerne på det kommunale område.

Efter bekendtgørelse nr. 1198 af 15. oktober 2007 kan pensionsbidraget fra bopælskommunen indbetales til ansættelsesmyndigheden, der herefter indbetaler det samlede pensionsbidrag til finanslovens § 36, henholdsvis vedkommende pensionsinstitut.

§ 7. Dokumentation

Den ansatte skal efter anmodning fremlægge den nødvendige dokumentation i forbindelse med tjenestefrihed efter §§ 2 - 6.

§ 8. Ikrafttræden mv.

Aftalen har virkning fra 1. april 2005.

Stk. 2. Samtidig ophæves

1. Aftale af 2. juli 2002 om tjenestefrihed mv. til pasning af alvorligt syge børn og nærtstående.
2. Aftale af 3. juli 1997 om implementering af forældreorlovsdirektivet.

Stk. 3. Aftalen kan opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 1. april, dog tidligst til 1. april 2008.

København, den 12. juni 2007

Statsansattes Kartel

Peter Waldorff

Statstjenestemændenes

Centralorganisation II

Peter Ibsen

Akademikernes Centralorganisation

Sine Sunesen

Lærernes Centralorganisation

Anders Bondo Christensen

Overenskomstansattes

Centralorganisation

Jesper Korsgaard Hansen

Finansministeriet

P.M.V.

E.B.

Eva Hoff Sonne